

Grup pasio Valencià

J. Tomás

EL CRIT DE LA MUNTANYA

Fulla mensual valencianista agraria

ANY I. — N.º 1

Valencia 15 de febrer de 1922

Tota la correspondència a Vicent Tomás i Martí, Pilar, 8, 1.ª — Valencia.

¡Escolteu! ¡Escolteu! X

Ni un moment més de silenci. Ni un hora més d'aislament.

El Valencianisme no deu continuar consumint-se en la inacció, enquistat en la ciutat i perdent la primitiva fermesa ideològica.

S'han encés fogueres en la muntanya, s'han escoltat veus que per arreu del Reine escampen la bona nova.

Acudim als camps, despertem al llaurador que espera la màgica veu de nostres idees per a alçar-se valent, per a infondre una nova característica al poble valencià.

Anem a definir-li quina es la seua Patria verdadera, quina la llengua que té d'estimar, quines les lleis que té de voler, quina la tradició de que se'n ha d'enorgullir.

Encarrilem-lo per el camí del ver agrarisme, principi fonamental de la seua vida.

La Patria futura, la que somniem els valencianistes, està en el camp, en vosaltres, llauradors, i en els intellectuals de les viles. La Ciutat viu envenenada per enganyadores ficcions. Allí es crida sens que ningú escolte els clams de l'ànima valenciana.

EL CRIT DE LA MUNTANYA ve a recollir els anhels del camp i a escampar allí la lleu valencianista.

Aquest periodiquet, com voreu, es humil, excessivament humil. Es aixina perque no volem en un esforç inicial pèdre totes les energies.

EL CRIT DE LA MUNTANYA no morirà als pocs números. Ve a la vida com un xiquet i poc a poc es farà home, es farà més gran.

Ara que el seu engrandiment dependix de tots vosaltres. La vida, no; la seua vida depen dels que avans de traure-lo ja tenem fet el propòsit de que vixquera per damunt de tot. Pero l'augment de tamany, aixó sí que es còsa que vosaltres la teniu que fer.

Acudiu deseguida amb vostre donatiu, ajudant al sacrifici nostre i voreu com creixerà EL CRIT DE LA MUNTANYA.

Per la Patria valenciana, per el interés de vosaltres mateixa, demanem que vos afanyeu a enviar-nos la subscripció-donatiu o el donatiu que vos premeten les vostres forces.

La verdadera política X

En los pòbles, igual que en les ciutats, dir política equival a dir discòrdia, odís, injusticia, negoci brut, etc. Mai la paraula política significa millora, progrés, justícia... Pero açó no pasa perque la política siga roïn, sino perque son dolents els mijos de durla a cap i la gent que la mangoneja. Pasa açó perque el poble no protèsta, veent que treballa per a que li fassen la vida més imposible, pera que li augmenten els impostos sense que traga casi gens de benefici del Estat. Perque no ho tira tot a rodar i proclama una política nova, la verdadera política del camp, aquella que no tinga més objecte que enaltir l'Agricultura, que es el mitj de vida de tots, fent que construïquen les necesaries vies de comunicació i que regixquen justes tarifes per a que la exportació fácil done més valor als productes; fent que s'escampe la ensenyança agrícola que falta per a que ixquen molts llauradors del rutinarisme, causa d'atrás; fent que s'instauen crèdits agrícoles a baix rélit que lliuren a la gent de les mans del usurer.

Aquesta política escamparem nosaltres junt amb la divulgació del versentiment de Patria valenciana, per a que vinga un dia en que ésta renaixca a la vida futura, igual com gloriosa en el passat.

Llauradors, escolteu-nos, que vosaltres sereu els primers en alegrar-se d'haber trobat qui interprete vostres sentiments i qui sapia ensenyar-vos un camí de llum.

No olvideu que aquest periòdic es obra de poquisims i necesita per a ser millor l'ajuda de tots.

L'Arquebisbe de Valencia i la llengua

L'entitat valencianista «Nostra Parla» acordà fa poc expresar a l'Arquebisbe de Valencia, Dr. Reig, la seua satisfacció per les recomanacions que en les visites pastorals feu als retors sobre l'us de la llengua valenciana.

L'Arquebisbe contestà amb una comunicació escrita en valencià, agraint la felici-

tació i diguent que continuaria recomanant l'ús de la llengua valenciana.

Esperem que cundirà l'exemple del doctor Reig entre els capellans dels pobles i que els sermons i totes les pràctiques religioses es faran en la llengua del país, puix aquesta es la única manera de que hi haja una més íntima compenetració entre el poble i la Iglesia.

¡Valencianistes dels pobles! Envieu vostra direcció a «Nostra Parla» (Adresadors, 2) i envieu també les direccions d'aquells que sapiau valencianistes del vostre poble o vehins, pera fer el Cens valencianista del Reialme. Majorment indiqueu-nos les persones cultes (retors, mestres, metges, potecaris, etc.)

LLIBRES

Dimarts d' amical conversa

S'ha posat a la venta un volum així titulat que ressenya les conferències donades en la «Joventut Valencianista» de València durant 1920-21.

Els socis de grups valencianistes poden adquirir-lo al preu de dos pesetes demanant-lo a la secretaria de la Joventut, Adresadors, 2, i en totes les llibreríes al preu de tres pesetes.

Recomanem se compren per a ajudar la tasca cultural de la Joventut Valencianista i enterar-se de l'actuació.

Gramática del Pare Fullana

Van a distribuir-se gratuïtament entre els mestres i valencianistes 3.000 eixemplars de la «Gramática Valenciana» del reverend Pare Lluís Fullana.

Nosaltres preguem a nostres soscritors i lectors ajuden a la tasca de distribució, indicant-nos aquelles persones que mereixquen rébre-la, per a que així siga més pràctic fer el repartiment.

Nostre estimat amic l'escriptor valencianista Carles Salvador ha publicat un follet molt interessant que parla dels treballs fets per l'ensenyansa de l'idioma del poble en aquells països en que pesa la tirania d'una llengua oficial extranya.

Aquest follet el repartix l'Associació Protectora de l'Ensenyansa Valenciana i Nostra Parla a tots els que ho solliciten.

NOTICIARI

Els valencianistes d'Artana organitzaren aquest Nadal passat unes funcions teatrals, estrenant-se les obres del President del «Grup Valencianista» d'aquella localitat Josep M.ª Alba, *Ferse la força* i *Una paella en la ermita*, que foren molt celebrades.

També donà allí el dia de cap d'any una conferència sobre valencianisme nostre director V. Tomás i Martí.

Molt pronte començaran els treballs preparatius del *III Aplec de solitaris valencianistes a Sant Antoni de Bechi*.

En números sucesius anirem donant compte de l'organització d'aquest importantíssim acte.

El passat diumenge dia 12 tingué lloc en el teatre de la Princesa de València l'acte de repartir els premis del *III concurs infantil de lectura valenciana*, que ha constituït un encoratjador èxit, ja que han concurrit més de doscents xiquets i xiquetes.

L'acte fon presidit per l'alcalde i president de la Diputació, entre altres personalitats, que pronunciaren en llengua valenciana patriòtics discursos enaltint-la i recomanant el seu estudi.

El discurs de mantenedor estigué a càrrec del Dr. Manel d'Espinosa.

Els primers premis els guanyaren Josep Lluch, Regina Doñate i Joan Alcón. El premi ofert al mestre que més xiquets examinara s'otorgà a la Srta. Amparito Navarro.

Se repartiren premis en metàl·lic per valor de 600 pesetes i ademés es donaren gramàtiques i llibres valencians a tots els concursants.

Esperem com a resultat d'assó el compliment de l'acord de l'Ajuntament de València declarant obligatòria la ensenyança del valencià en les escoles municipals.

El dimaig dia 14 donà en la Joventut Valencianista una interessant *amical conversa* el soci Joan Llorens, que desenrollà el tema «L'actuació valencianista».

Està activament reorganitzant-se la Joventut Nacionalista Obrera de València, que inicià l'any pasat una valenta actuació nacionalista.

Ens plau moltíssim aquesta notícia.

En la Casa natalícia de Sant Vicent Ferrer de València, han substituït els gojos al Sant que's cantaben en castellà, per uns altres més lògics escrit en valencià.

Recomanem la notícia als capellans de tot el Reine.

Doneu a llegir «El Crit de la Muntanya». Busqueu soscritors i donatius i fareu obra en be de la Patria.

SOSTCRIPCIÓ ORDINARIA, 0'50 TRIMESTRE

Agraïrem als que recibixquen EL CRIT DE LA MUNTANYA ens avisen si están conformes en sostcriure's.

Tip. Ramón Soto, Cuart, 64